

Block 2 – Rörliga och fasta kostnader samt resultatplanering

Rörliga och fasta kostnader – Halvfasta kostnader

1. På en högskola i Sverige har skolledningen noterat att andelen studenter som klarar tentor på våren när det är soligt och varmt är lägre än vid andra tillfällen på året. En förklaring till det tror man är att den gräsmatta som finns på skolans gård är mer lockande än föreläsningar och lektioner. Högskolans ledning har därför beslutat att asfaltera hela gårdsområdet i syfte att förbättra kursgenomströmningen (man har även beslutat att ta bort samtliga bänkar och förbjuda högskolekiosken att sälja glass och kalla drycker). Till det projektet har man beslutat att hyra in en enormt stor jordfräs. Uthyraren, Storfräsaren AB, har lämnat nedanstående erbjudande till skolan på jordfräsen. Skolan får betala baserat på hur många timmar jordfräsen används. Jordfräsen kan endast hyras i hela timintervall.

<i>Antal timmar</i>	<i>Hyreskostnad för intervallet</i>
0–10	6 000 kr
11–20	5 000 kr
21–30	4 500 kr
31–40	3 500 kr

- a) Till vilket belopp uppgår högskolans totala hyreskostnad om jordfräsen används i 15 timmar?
- a) Till vilket belopp uppgår högskolans kostnad per användningstimma om jordfräsen används i 30 timmar?
- a) Till vilket belopp uppgår högskolans kostnad per användningstimma om jordfräsen används i 25 timmar?

Resultatplanering

1. Watt är en välkänd klädesbutik på Kungsgatan i Göteborg. Inför hösten funderar man allvarligt över att börja importera kostymer helt i polyester från ett modehus i Milano. Watts företagsledning tror mycket på idén. Man tror på att polyesterkostymer kommer att ”gälla i höst”. Man tror så mycket att man planerar att öppna en särskild polyesterbutik alldeles i anslutning till sin nuvarande butik. Allt om idén bär sig ekonomiskt. Inför hösten beräknar man att följande ska gälla för höstperioden augusti-december:

Inköpspris per kostym	1 200 kr
Försäljningspris per kostym	4 000 kr
Fasta kostnader (augusti-december)	400 000 kr

Det finns dock en nackdel med polyesterkostymerna. Vid snabba väderomslag (särskilt från kallt till varmt) och när kostymbäraren går i mycket snabb takt finns nämligen en risk för att kostymen blir elektrisk. ”En mycket otrevlig känsla för kostymbäraren”, enligt Watt själv. För att kompensera kunderna för eventuell sveda och värk har man beslutat att utan extra kostnad ge varje kostymkund ett kompensationspaket bestående av ett par teflonkalsonger och tre par flamsäkra strumpor. Samtliga kostymköpare får paketet. Kompensationspaketet beräknar man kommer att kosta 300 kr per styck i inköp. Självklart kommer man att informera kunderna om ”det lilla kostymproblemet”, och även rekommendera dem att bära skor med gummisula.

- a) Hur många polyesterkostymer måste Watts sälja för att en vinst på 500 000 kr ska erhållas?
- b) Vilken är den kritiska verksamhetsvolymen (antal polyesterkostymer)? Vad säger den kritiska verksamhetsvolymen?
- c) Vilket försäljningspris per kostym måste sättas för att resultatet ska bli en vinst på 1 200 000 kr vid en volym på 400 kostymer?

Resultatplanering

2. AB Komponenten tillverkar och säljer på global basis en standardiserad komponent åt tillverkare av större fordon, bl a lastbilar och bulldozers. Ända sedan företaget startades för ca 30 år sedan har tillverkningen varit manuell och mekaniserad. Under det senaste årtiondet har utvecklingen på automatiseringssidan inom verkstadsindustrin varit mycket omfattande. Ledningen på AB Komponenten känner att man inte följer med sina konkurrenter på just automatiseringssidan. Man funderar nu över att införa robotar i tillverkningen. Innan man startar på allvar med att undersöka saken närmare, vill man bilda sig en grov uppfattning om huruvida robotsatsningen är finansiellt försvarbar.

I nuläget uppgår den rörliga kostnaden per komponent till 200 kronor och den fasta kostnaderna till 7 000 000 kr på årsbasis. Robotsatsningen skulle innebära att den rörliga kostnaden per styck skulle kunna reduceras med 30 kronor och att de fasta kostnaderna skulle öka med 1 200 000 kronor på årsbasis.

AB Komponenten säljer årligen 37 000 st komponenter till ett pris av 400 kronor per styck.

- a) Bör AB Komponenten genomföra robotsatsningen baserat på endast finansiella aspekter, d v s intäkter och kostnader? Visa samtliga beräkningar.
- b) Bortse från ditt svar i a-uppgiften. Vid vilken produktionsvolym (antal komponenter) uppvisar de två alternativen, d v s genomföra och inte genomföra robotsatsningen, lika resultat? Visa samtliga beräkningar.